

Kajúca bohoslužba – 02.04.2026

Suspírium: „Tých, čo volajú o pomoc, Hospodin počuje, z každého súženia ich vyslobodzuje. Hospodin je s tými, čo majú skrúsené srdce, zachraňuje tých, čo majú ubitého ducha. Mnohé zlo musí vytrpieť spravodlivý, Hospodin ho však z každého vyslobodí.“ (Ž 34,18-20) Amen.

Stojaca pieseň: Chválospev č. 186: „Vzdycháme a srdcia máme...”

Začiatočná pieseň: Žalm č. 130: „Na Teba z hlbín, Pane...”

Pozdrav: „Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: ¹⁸ Hlas bolo počuť v Ráme, plač a veľký nárek. Ráchel oplakávala svoje deti a nechcela sa dať potešiť, lebo ich už niet.“ (Mt 2,17-18) Amen.

Modlitba: Bože náš, nebeský milujúci Otče v Ježišovi Kristovi! Sme deťmi zaslúbenia a budúcnosti, no vyznávame, že napriek tomu ľahko strácame nádej. Pane, večný Bože náš, prijímame Tvoju milosť, ale vyznávame, že neodovzdávame odpustenie svojim bližným. Bože náš, radi počúvame Tvoje prijímajúce slovo, no vyznávame, že my sami hovoríme odsudzujúce a vylučujúce slová svojim bližným. Bože náš, dal si za nás svoj život, no vyznávame, že sa bojíme obety a uzatvárame vinné kompromisy. Zastavujeme sa pred Tebou v tento veľký týždeň a prosíme: očisti nás, ukáž nám za úzkymi hranicami našich osobných záujmov nekonečnú budúcnosť, sýť nás a občerstvuj, vezmi náš strach a úzkosť, ktoré nás vzdiaľujú od Teba i od našich bližných. Obnov aj teraz svoju zmluvu s nami, keď stojíme pod Tvojím krížom. Daj nám konečne uvidieť, že Tvoja láska a milosť sa zjavili práve na kríži, kde si trpel za nás, pre nás a namiesto nás. Odpusť nám, že sme sa tam dostali pre naše hriechy, a ďakujeme Ti, že si sa aj tam za nás modlil a staral sa len o nás. Uč nás nieť naše kríže, keď máme pocit, že už nevládzeme. Príď, navštív nás a daj nám Svoje osobné slovo, ktoré formuje život a má moc. Vypočuj našu modlitbu a skrze Ducha Svätého očisti nás. Amen.

Biblický text: **Evanjelium podľa Jána 19. kapitola 25-27. veršov**: *„Pri Ježišovom kríži stála jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleofášova a Mária Magdaléna. Keď Ježiš zbadal matku a pri nej stál učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.”*

Kajúce spoločenstvo v Ježišovi Kristovi, milí bratia a milé sestry!

V Evanjeliu podľa Jána sa Mária ako matka objavuje dvakrát: v príbehu o svadbe v Káne a pod krížom. Jeden príbeh je na začiatku Ježišovej služby, druhý v

posledných chvíľach jeho života. V oboch prípadoch zohráva dôležitú úlohu čas – hodina, ktorá naznačuje, že Ježiš Kristus má konať.

Prišiel čas, naplnila sa hodina, aby Jeho matka, Mária už nielen prosila počas svojho pozemského života, ale aj prijala. Žena, ktorá je v tejto pozemskej realite Božou vyvolenou a poslanou, v oboch Bohom darovaných okamihoch zakúsi, že Ježiš Kristus môže účinne pomôcť v radostných, ale aj bolestných chvíľach.

Čo prežívala Mária, Ježišova matka, pod krížom? O tom čítame v Evanjeliu podľa Lukáša evanjelium na základe svedectva Simeona, ktorý jasne vie, čo sa stane s Máriou: „Hľa, tento je určený mnohým v Izraeli na pád a na povstanie i na znamenie, ktorému budú odporovať – a tvoju vlastnú dušu prenikne meč –, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“ (Lk 2, 34–35)

Ježiš Kristus zabudol na seba, plnil vôľu Otca a naplnil aj svoju synovskú povinnosť voči svojej matke. Oslovuje ju slovom „žena“. Aké tvrdé sa nám zdá toto oslovenie, aké chladné a vzdialené. Sú to slová bolesti – alebo, ako niektorí vysvetľujú, nechcel svojím pohľadom z kríža ešte viac zraniť jej srdce. Toto oslovenie však nie je znakom neúcty. Vyjadruje hĺbku bolesti.

Slovo „žena“ v sebe nesie okamih bolesti pri pôrode, skutočnosť, že pre Máriu a jej dieťa nebolo miesto v príbytku, že musela utekať so svojím dieťaťom a vyvoleným snúbencom do Egypta, aby sa naplnilo všetko, čo Boh naplánoval. Koľko musí matka vytrpieť? Koľko musí zniesť od narodenia dieťaťa až po jeho smrť? Aká veľká bolesť je, keď matka stojí pri smrteľnom lôžku svojho dieťaťa. Spomeňme si na príbeh mládenca z Naimu, ktorého Ježiš vrátil jeho matke.

Vo vzťahu rodiča a dieťaťa si uvedomme, aké ťažké je niekedy vysloviť „moja matka“. Ani v najhlbších vzťahoch nevieme byť vždy úprimní. Vzťah k matke býva často najzložitejší. Nevieme ho oceniť, nevieme vyjadriť svoje pocity ani vďačnosť. Koľkí hovoria o požehnaní, keď matka nie je len rodičom, ale aj priateľkou – a aké trpké je, keď dieťa nedokáže byť pred ňou otvorené, lebo svoje dieťa neopísateľne zranila.

„Žena“ – v tomto oslovení je zároveň uzavretosť i otvorenosť Ježiša voči svojej matke. Aký je tvoj vzťah k rodičom? Aký je tvoj vzťah k matke? Je v ňom úprimnosť, čistota, blízkosť? Je pre teba príkladom jej láska, dobrota a otvorenosť? Je tvoja matka aj твоjím priateľom, alebo len formálnym známym?

Ježiš sa stará o rodičov. Staral sa o svoju matku. V putách lásky vytvára nové puto: ľudí stojacich pod krížom zveruje jeden druhému. Milovanému učeníkovi zveruje Máriu a Márii milovaného učeníka. Akoby povedal: „Odteraz už nebudem prebývať na zemi, preto ustanovujem tohto človeka na svoje miesto.“

Ako veľmi vidíme zánik tejto starostlivosti dnes – napríklad v domovoch dôchodcov. Ľudia sa tam cítia opustení, všetko je cudzie a chladné. Návštevy bývajú často len formálne. Apoštol Ján apoštol má pravdu: opustili sme prvú lásku. A v Evanjeliu podľa Matúša čítame: „Pre rozmnoženie neprávosti vychladne láska mnohých.“ (Mt 24, 12) Pod krížom sa však nedeje chladná ceremónia. Aj v utrpení tam žiari hlboký vzťah a láska. Ježiš aj pod ťarchou kríža miluje svoju mamičku a stará sa o ňu. Neľutuje sa, neobviňuje, ale vedie svoju matku s láskou.

My často v blahobyte zabúdame na ťažké časy, keď nebolo chleba na stole, no bol niekto, kto nás večer pobozkal, postaral sa o nás. Dnes sa aj to „všetko“ môže stať ničím. Ježiš na kríži nás učí úcte k rodičom. Sú darom od Boha. Prikázanie nás k tomu vedie: cti svojho otca i matku. Ježiš sa stal Božím požehnaním – aj na kríži. Mária ako matka ukazuje na budúcnosť každého človeka – dáva účasť na živote. Ježiš zabezpečuje jej budúcnosť tým, že ju zveruje milovanému učeníkovi. Ten ju prijíma do svojho domu z úcty a lásky k Ježišovi. Pod krížom vzniká nové spoločenstvo – nie na základe krvi, ale na základe lásky. Ježišova smrť je zároveň zrodom: spája veriacich a verných. Pod krížom sa rodí cirkev – spoločenstvo, ktoré vie, že musí ísť ďalej a zvestovať: Ježiš žije. Ježiš žije v našej láske, vernosti, oddanosti, úteche a uzdravujúcich slovách. Pri kríži vzniká nová rodina: „Žena, hľa, tvoj syn!“ – a učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ Čo sa rodí z našich krížov?

Bolešť, horkosť, zúfalstvo? Alebo láska? Pod Kristovým krížom sa nemáme pripravovať o Božiu lásku. Máme v nej žiť a z nej čerpať. Lebo milovaný učeník a matka mohli nieť jeden druhého len v láske. Ježiš nás k tomu pozýva aj dnes: aby sme neboli osamelí, ale aby sme boli bratmi a sestrami, ktorí majú účasť na jednom chlebe a jednom kalichu. Amen.

Záverečná modlitba: Pane náš, nebeský Otče v Ježišovi Kristovi, Ďakujeme Ti za Tvoje slovo, ktoré nás vedie pod kríž, kde sa učíme pravej láske, vernosti a starostlivosti. Vyznávame, že často zlyhávame vo vzťahoch, ktoré si nám daroval. Zabúdame na úctu k rodičom, na vďačnosť, na nežnosť i na odpustenie. Prosíme Ťa, nauč nás milovať tak, ako si Ty miloval – aj v ťažkostiach, aj v bolesti, aj v obeti. Daj, aby naše srdcia neochladli, ale aby zostali živé, otvorené a plné súcitu. Zverujeme Ti naše rodiny, naše vzťahy, našich rodičov i deti. Uzdrav to, čo je zlomené, posilni to, čo je slabé, a obnov to, čo sa vytratilo. Nauč nás nieť jeden druhého v láske, ako si pod krížom spojil svoju mamičku a učeníka. Pane, daj, aby sme aj my boli spoločenstvom lásky – nie osamelými ľuďmi, ale bratmi a sestrami, ktorí žijú jedine z Tvojho daru spásy a odpustenia. Nech z našich krížov nevyrastá horkosť, ale nádej, nie strach, ale dôvera. Príď k nám svojím Duchom, posilni nás a veď nás, aby sme vo svojom živote svedčili o tom, že Ty žiješ a kraľuješ naveky vekov. Amen.

Modlitba Pánova

Ofera: „Majte účasť na potrebách svätých. Voči cudzím buďte pohostinní.“ (R 12,13)

Požehnanie: „Takto hovorí Hospodin, ktorý urobil cestu cez more a chodník cez divé vody, [...] Hľa, robím čosi nové, teraz to klíči, či to nebadáte? Áno, urobím cestu na púšti a rieky na pustatine.“ (Iz 43,16.19) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 486.: „Plesaj, Božia rodina,...“